

Langelands økonomi afhænger af

De langelandske asylcentre har gennem fem år mindsket arbejdsløsheden, givet mere handel og et millionoverskud i det kommunale regnskab. Det kunne have været en positiv historie, men det blev det ikke, mener økonomiprofessor, der påpeger, at det vil være en økonomisk katastrofe for Langeland, hvis kommunen ikke kan drive asylcentre.

Anja Limkilde
anli@faa.dk

LANGELAND: Når flygtninge og immigranter krydser Middelhavet og grænserne til Europa, kommer der flere penge til Langeland. Flygtningestrømmene skaber beskæftigelse, omsætning i den lokale brugs og overskud på det kommunale budget. Men hvorfor er Langelands 11 asylcentre en god økonomisk forretning for kommunen, samtidig med at det egentlig ikke er meningen, at kommunen skal tjene penge på asylcentre?

Svaret skal findes i regnskaber, arbejdsløshedsstatistikker, asylsøger-lommepege, likviditetsnøgletal og gennemsnitssatser fra staten. Avisen guider dig gennem de vigtigste pointer.

Arbejdspladser

Det handler om arbejdspladser. Sådan lød beskeden fra borgmester Bjarne Nielsen (V) og flere af de langelandske politikere i 2010, da Langeland Kommune diskuterede at overtage driften af Asylcenter Holmegaard. De cirka 20 arbejdspladser, der var dengang, skulle bevares på Langeland. Og måske ville antallet af arbejdspladser stige, håbede SF's Helle Hansen ifølge Fyns Amts Avis. Det gjorde de. Antallet af arbejdspladser på asylområdet blev mere end fordoblet i løbet af fem år. Og det er kommet arbejdsløse langelændere til gode, mener Per Nikolaj Bukh, professor på institut for økonomi og ledelse ved Aalborg Universitet.

- Det er tydeligt, at asylområdet har påvirket arbejdsløsheden i Langeland Kommune. Man ligger lige omkring fire procent i arbejdsløshed, og det er super flot for en kommune som Langeland. Kigger man nogle år tilbage, var arbejdsløsheden på cirka otte procent, siger Per Nikolaj Bukh.

I Langeland Kommune svarer de fire procents nedgang rundt regnet til lidt mere end et par hundrede mennesker, forklarer han. Antallet af ansatte på de langelandske asylcentre var 276 i oktober 2016 fordelt udover asylcentre på Fyn, Ærø, Langeland og Lolland. Derudover skaber asylområdet stillinger i skoler, børnehaver, blandt håndværkere med mere.

- Som et groft estimat, tror jeg, at de fire procent kan tilskrives asylområdet, siger Per Nikolaj Bukh.

ansatte på asylcentre, der er steget, mens Langeland Kommune har drevet asylcentre.

Handel for millioner

Da kommunen overtog i 2011, boede mellem 200-250 asylsøgere på Holmegaard, oplyser Langeland Kommune. Senere er antallet af asylsøgere på øen steget til 700 – et politisk bestemt maksimum. Samtidig udviklede kommunens drift af asylcentre sig uden for øen. I januar 2016 toppede mængden af beboere på langelandsk drevede asylcentre med tallet 3241.

De omtrent 700 lokale asylsøgere bidrager også til at forbedre den langelandske økonomi. For hver asylsøger får lommepege hver 14. dag.

- Selv om det ikke er meget, de får til forbrug hver især, bliver det alligevel til noget. De skal handle et sted, og det er for det meste lokalt, siger Per Nikolaj Bukh.

- Det skaber beskæftigelse og omsætning. Det hele tæller positivt med i en kommunes udvikling, tilføjer han.

På et år bliver der delt mere end 10 millioner kroner ud i asylsøger-lommepege på Langeland.

Overskud i kassen

Ud over de afledte effekter af asylcentre sker der også en mere direkte indflydelse på kommunens økonomi. For hver asylsøger modtager kommunen en betaling fra Udlændingestyrelsen, blandt andet i form af refusion af udgifter. Beløbet er størst for børnene. Langeland Kommune har netop i de seneste år fokuseret på at få uledsagede mindreårige asylsøgere til Tullebølle og familier til Lohals og Holmegaard.

- Der er en særlig økonomi knyttet til børnene. Politisk er det besluttet, at man skal tage ordentligt mod børnene, de skal have et rigtigt børneliv med dagtilbud, skole og fritidsklubber, men også socialpædagogiske indsatser. Og kommunen får fuld refusion for udgifterne fra staten, forklarer Per Nikolaj Bukh.

En refusion lyder ikke som en indtægt, man kan skabe overskud på. Men det kan man, hvis man udnytter "stordriftfordelene", der kan være i en kommune, mener økonomiprofessoren.

- Det er super smart for en kommune med befolkningsafgang at få kunder i butikken, siger Per Nikolaj Bukh.

I lighed med Langeland Kommune har også Jammer-

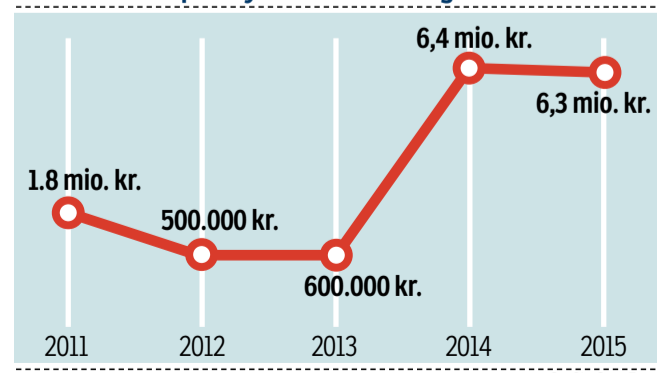

bugt, Thisted, Tønder og Vesthimmerlands Kommuner slået sig på asylcenterdriften.

- Det giver god økonomisk mening. For man får betaling i gennemsnitssatser, og de vil forslå som en skrædder i helvede i nærheden af København. Men i kommuner, hvor der er billige boliger, adgang til billig arbejdskraft og ledig kapacitet, slår pengene godt til. Det kan være meget positivt, hvis man kan håndtere det på en ordentlig måde. Det kunne have været så positivt for Langeland, siger professoren.

Men mens det økonomiske overskud steg til flere millioner, beretter tidligere an-

Overskud på asylområdet i Langeland Kommune

Grafik: Gert Ejton

satte på asylcentre om en hverdag med kriminalitet og utryghed, seksuelle overgreb, for få medarbejdere og ikke-uddannede personale.

- Man kan godt være bekymret for, at kommunen har gået lidt for kynisk til værks for at skaffe penge til kommunens kasse. Man kan godt

frygte, at man i sin iver over at skabe økonomi har skelet mere til jobcenteret end til at rekruttere faglighed fra hele landet, der kan løse den vanskelige opgave, det er. Det kan godt undre, at asylcentre genererer overskud, mens der er problemer, der måske kunne have været løst, hvis man brugte midlerne på uddannelse eller ekstra nattevagter, siger han.

Så vigtig er økonomien

Siden 2011 har Langeland Kommune drevet asylcentre med overskud. Sidste år var overskuddet på 6,3 millioner kroner. Året før var det en smule højere: 6,4 millioner.

Asylcentre

Asylcentre skaber liv og job

Der er fire kommuner, der driver asylcentre, ligesom Langeland gør. Selv om kommunerne: Vesthimmerlands, Jammerbugt, Thisted og Tønder, har forskellige tilgange til asylcenter-driften, har de det til fælles, at de alle ligger langt fra hovedstaden. Og ved hjælp af asylcentre skaber de arbejdspladser og overskud.

Mogens Gade (V)

borgmester i Jammerbugt Kommune: - Det betyder meget for et område som vores at drive asylcentre. Ser man bort fra tidsler og torne, har asylcentre en positiv effekt på samfundet og kommunens økonomi. Vi har drevet asylcentre siden august 2003. Det var et bevidst valg, for der var lagt op til, at der skulle komme et "sovende" asylcenter herud. Et center, hvor asylsøgerne kun overnattede, men lagde alle aktiviteter i Aalborg. Så bød vi ind på opgaven under forudsætning af, at asylsøgerne boede og levede lokalt. De skulle være en integreret del af samfundet, af skolerne og fodboldklubberne. Vi havde en vision om, at de mennesker, der kom hertil, skulle blive parat til deres fremtid. Jeg ved ikke, hvad resultatet på asyldriften bliver i år, men det giver ikke underskud. Vi har tidligere haft et år med million-overskud.

Knud Kristensen (K)

borgmester i Vesthimmerlands Kommune: - Asylcentre har betydet en positiv beskæftigelse på et tidspunkt, da der var særdeles behov for det. Det har også haft en positiv betydning på handlen i lokalområdet. Kommunen har drevet asylcentre siden 2010. Det var ikke som sådan et ønske fra kommunens side at drive asylcentre, men en opgave, der blev placeret hos os af staten. Det var en opgave, som tilførte Vesthimmerlands Kommune nogle statslige arbejdspladser. I 2015 havde asylområdet et overskud på cirka 4,5 millioner kroner. Det bliver henlagt til kassen, men reserveret til nedlukning af asylcentre. Når det engang sker, er der kun disse midler af tage af.

Henrik Frandsen (V)

borgmester i Tønder Kommune: - Der er ingen tvivl om, at der er kommunale arbejdspladser i at drive asylcentre. Men der er ikke alene arbejdspladser på selve centrene, men også i form af administrative stillinger på rådhuset. Hertil kommer lærerstillinger på folkeskolerne og pædagogstillinger i daginstitutionerne. Alle jobs der skabes, har stor betydning for lokalsamfundet. Isoleret set skal økonomien på asylområdet i princippet hvile i sig selv, men indirekte har enhver kommune fordel af de aktiviteter, der giver merbeskæftigelse. Resultatet for 2015 var 6,3 millioner. Dette beløb er et øjebliksbillede ved årsskiftet og anvendes i udgangspunktet ikke i den øvrige kommunale økonomi, men reserveres som en slags asybuffer.

Lene Kjelgaard Jensen (V)

borgmester i Thisted Kommune: - Der er ingen tvivl om, at det at drive asylcentre har en afledt effekt på kommunen. Thisted Kommune har drevet asylcenter siden før kommunesammenlægningen, hvor den gamle Hanstholm Kommune var den første kommune, som drev asylcenter uden for Røde Kors-regi. I Thisted Kommune har vi politisk valgt kun at drive asylcentre inden for kommunens grænser. Vi havde i 2015 et mindreforbrug på godt 10 millioner kroner. Det skyldtes først og fremmest, at vi modtog rigtig mange asylansøgere sidst på året. Derfor blev overskuddet overført til året efter til anvendelse inden for asylområdet.

FAKTA

ARTIKELSERIE OM ASYLCENTRENE

I foråret startede bedragerisagen mod den tidligere asylcenterchef Jens Brandt, der i byretten blev dømt for at have bedraget kommunen for 1,7 millioner kroner.

I sommer blev fem unge asylsøgere anklaget for blufærdighedskrænkelser og voldtægtsforsøg ved Langelandsfestivalen.

Derefter er to kvindelige medarbejdere bortvist og politianmeldt efter mistanke om seksuelle krænkelser overfor drenge fra Børnecenter Tullebølle.

Senest er asyldirektør Sisi Eibye og logistik- og driftschef Ulrik Pihl afskediget på grund af sagerne.

Mens Udlændingestyrelsen holder Langelands 11 centre under skærpet tilsyn, har vi gravet os ned i asylcentrenes fortid.

Vi undersøger, om asylcentre er og har været noget, som Langeland kan være stolt af, som borgmester Bjarne Nielsen (V) har udråbt dem til.

Gennem en artikelserie kigger vi på voldtægtsanklager, kriminalitet, arbejdsmiljø og økonomi.

den stadigvæk. Især er borgmesterens politiske fokus på at skabe eller bevare arbejdspladser.

- Har asylområdet noget andet formål for Langeland Kommune end at skabe beskæftigelse og overskud i kommunekassen?

- For det første er det godt, at det skaber beskæftigelse. Men vi ville også være med til at løse en opgave for staten, da der ikke var mange, der ville tage imod flygtninge, dengang vi gik ind i asylarbejdet. Man ville lukke centeret på Holmegaard, og vi gik ind i det for at bevare arbejdspladser, og fordi det gav en omsætning på øen for handlende og håndværkere, forklarer Bjarne Nielsen (V), Langelands borgmester.

Trods gentagne henvendelser har det ikke været muligt at få et svar fra Udlændingestyrelsen på, hvordan den stiller sig over for det faktum, at kommunerne laver overskud på asyldriften.

Når asylsøgerne fylder pladserne på Asylcenter Holmegaard og de andre langelandske asylcentre, giver det overskud på kommunens økonomi. Foto: Tim Kildeborg Jensen

- Men det kan give anledning til undren, at man har haft asylcentre, der giver overskud, mens de har manglet bemanding. Det er jo ikke flot at spare millioner, hvis man ikke samtidig har løst opgaven.

Borgmesteren svarer

Økonomien i asylcentre var afgørende, da Langeland gik ind i asyldriften i 2011. Og det er

lagt noget til likviditeten. Var det ikke for asylområdet, ville likviditeten måske kun være halvt så stor. Det kan blive en økonomisk katastrofe for Langeland, hvis asylområdet brækker over for dem, siger Per Nikolaj Bukh.

Han mener, at Langeland Kommune har undgået besparelser på ældreområdet og skolerne på grund af driften af asylcentre.

- Asylområdet har haft en signifikant betydning for økonomien på Langeland. Havde man ikke haft de indtægter, skulle kommunen have fundet besparelser på de klassiske serviceopgaver, siger han og tilføjer:

Millionerne står øremærket til asylområdet, forklarer Kurt Habekost, konstitueret asyldirektør i Langeland Kommune. Det er nemlig ikke meningen, at kommunen skal tjene penge på at drive asylcentre. Selv om pengene er øremærket asylområdet, indgår millionerne alligevel i kommunens likviditet, det vil sige kommunekassen, forklarer Per Nikolaj Bukh.

- Langelands likviditet i 2015 var på godt 45 millioner. Det er den buffer man kan tage af, hvis man får underskud. Den må ikke gå i nul, for så kommer kommunen under administration. Derfor er det ikke uvæsentligt at få